

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

K razhodu državnega zbora.

Državni naš zbor se je zadnji petek razšel. Morebiti je dokončal svoje delo, morebiti se samo toliko še snide, da zapečatijo grob nad njim in njegovimi deli. Tedaj se tudi zaprav prične pisati njegova zgodovina, pokličejo se vse vzobrazujoče boginje, da pomagajo svetu kazati, kaj je naš državni zbor storil, kaj pregrešil in zamudil „in capite et membris“. Prilika bode tedaj tudi nam, ozirati se na prošlo šestletno državnozbornsko dobo, za naš slovenski narod dobo mnogih nadej, majhnih uspehov.

V veliki razburjenosti so državni poslanci koncem prošlega tedna vzeli slovo od palače na Dunajskem „Francovem Ringu“. Nekateri izmed njih se je od dna svojega srca oddahnil, ko je po tej zborbi stopil čez domači prag. Kmalu začetkom poplupretekle zborbe je začelo vreti. Obilno netiva je dajala že davčna novela, ki je državnozbornsko desnico omajala, vlado učila moliti in sploh vzbujala zavest, da se mora sleharne še tako neznatne skale ogibati slaba ladija, ki se imenuje solidarna državnozbornska desnica. Nemški klerikalci z lahkotnim princem Alojzijem Liechtensteinom so poskakali iz

ladije, pa kako je precej veter gonil to ladijo samo tamo! Zlo ni bilo, da je padla vladna davčna predloga, a zlo je bilo, da so se na desnici pokazale razpokline pri tako majhnem udarci in da so se v vladnem naročaji baš tisti čas predloge pripravljale, o katerih se je lahko prognotikovalo, da bodo potres za slabotno večino. Za svarilo so bila tačas vladna ušesa gluha: morajo prodreti vse odijozne predloge, tako se je odgovarjalo. V budgetni debati se je v ime nemških konservativcev „urbi et orbi“ razglašalo, da Liechtensteinov klub ostaja v nerazrušni zvezi z avtonomistično večino in iz ministra Dunajevskega ter iz grofa Taaffeja ust čule so se besede, da je vladi vse do podpore v zmislu sedanje večine. Toda kako malo časa je smela desnica biti upokojena! Že nekoliko ur pozneje prišle so glasovite Conradijade, brezozirno smešče narodni, avtonomistični, konservativni program, program desnice. Odobraval so se ministrove besede na tisti strani zbornice, na kateri se je kmalu potem odprl Knotzov „Schlammvulkan“. V tej čudoviti situaciji naj bi bil poslanec z desnice hladnokrven ostal! A baš to situacijo je čakala še hujša ura. Prinesla je predlogo zastran Severne železnice. Prijateljem podražavljanja železnice v žalost postalo je vprašanje Severne železnice vsled taktike levičarske vprašanje politično. Fakijsna opozicija hotela je pri tej priliki strmoglaviti kabinet in upala je za to pomoči desničarskih idealistov. Res jim sta se na limance usela pred vsem knez A. Liechtenstein in Zallinger. Zopet torej Nemci, konservativci! Oni bi bili desnico potisnili v manjšino, podrli vladno predlogo, da ni prišel rešitelj Coronini s svojim klubom. Bilo bi se kmalu zgodilo, da bi v zadnjih trenutkih sedanje zborbe levica svojo večino pokazala desnici in vladi, pokazala jo jako v živo in trdó. Tako je stvar privrela, priklopila do vrha. Temu žalostnemu parlamentarnemu raztvarjenju delala je skoro v vsaki seji primerno ozadje galerija s populičarskim svojim razsajanjem in razsajanjem.

Vlada, ki je proglasila, da se tudi v bodoče hoče opirati na takšno desnico, ni smela dopuščati, da bi se še dalje igrala žaloigra, v kateri bi njena stranka bila v manjšini: storila je torej nagel konec neznosnemu položaju! In po vsem tem je tudi marsikateri poslanec moral biti vesel, da je odrešen tega

vrvéza. Zato tudi ni pričakovati, da bi se še kaj meritornega izročalo sedanjemu državnemu zboru. Nego zaostalo delo čakalo bode zbora prenovljenega. Na to prenovljenje uplivati bodo morali nauki iz ravnokar preteklih parlamentarnih dogodkov. Bodoči državni zbor imeti mora krepkejšo večino na desnici. A ta sestati se mora tako, da se vrne silnejši in številniši sedanja večina. Le sedanja desnica more iz volitev priti kot večina, prišla bode brez pomoči vladne; a če jej podpore ob volitvah da tudi vlada, potem pride pomnožen zlasti klub Hohenwartov. Nadejati se je, da takšno stališče zavzame vlada tudi v resnici. Zadnji dogodki so jo v tem utegnili potrditi.

Govor državnega poslanca dra. Vošnjaka v seji dne 17. marca 1885.

(Konec.)

Znano je, da se je žganje preveč razširilo mej narodom in da ga fizično in duševno demoralizuje. (Dobro!) Jaz bi vlado že sedaj prosil, da bi ne delala nikakih ovir, ko bi posamične dežele hotele višje obdačiti žganje, temveč take priklade od kraja potrdila, kajti na ta način odstranilo se bode ob enem dvoje zlo, po jedne strani se bodo znižale priklade na neposrednje davke, na drugej strani se bode pa razširjenje žganjarske kuge zdatneje oviralo. Dalje so uzrok previsoke pristojbine pri zapuščinah in prodajah, da narod po deželi vedno bolj propada. V tem oziru je obžalovati, da se pristojbina ni znižala s 3 1/2% na 1 1/2% vsaj pri onih posestvih, ki se manj kakor 5000 gld. vredna, kar se je že predlagalo v visokej zbornici.

Previsoke pristojbine so dostikrat uzrok, da kmet v dolgove zabrede. Lansko leto imeli smo na Kranjskem enketo o agrarnih razmerah, pri katerej je nek okrajni glavar jako umestno omenil, da se je trden kmet, ki je dobil posestvo od svojih staršev, radi velikih stroškov pri mrtvaški obravnavi in zaradi kolekov ter visoke prejemnarine po 3 1/2% zadolžil za več sto goldinarjev.

K temu se pridružijo še deleži dedičev, ki so preveliki, in nezadolženo posestvo se pri tej priči zadolži, in posestniku ne kaže družega, kakor nastopiti navaden pot zadolženih posestnikov, izsekavati gozde, poprijeti se uničevalnega obdelovanja

LISTEK.

Pariz v Ameriki.

(Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * * Stat nominis umbra.)

Jednajsto poglavje.

O pravilu: osobno življenje je nedotakljivo.

(Dalje.)

No tako, odvrnil je Fox, nahajali vas bomo zmiraj mej svojimi nasprotniki; vi krepotni puritanci, vi ošabni in nestrpni rod. A proklet naj bodem, če vas neki dan ne sežgem v vašem gnezdu; vi nekoristni čmrli ne znate družega kot s svojim ostudnim brenčanjem mučiti naša ušesa!

Fox, prijatelj, rekel je Humbug, ne skušajte moje potrpežljivosti in mojih rok; lahko vas požene skozi okno.

Fox ni čakal, da bi se bilo to pretenje le pregotovo vresničilo. Tudi jaz sem odšel, razdražen in zmočen po vsem tem, kar sem slišal. Razum in odgoja ste mi rekali, da novinarstvo je proti vladi in človeški družbi obrneno orožje; dvajsetkrat so mi

najmodrejši ministri vcepili to predrago resnico. A na drugi strani me je globoko ginila in pretresla velikost in blagodušnost poštenega Trutha, pa srčnost in odločnost krepkega Humbuga. Potegovati se za poštene ljudi zoper sleparje, katerih svet le mrgoli, vsak dan hoditi na lov ter neprestano zasledovati in goniti tatove, krivičneže, lažnike, to je že nekaj. Narod, ki mej svoje šteje take može, ni vsakdanji narod.

Paf! rekel sem sam za se, da bi odgnal te pomislake; to je pač le izjema. Najmodrejši bi pač bilo, časnike popolnem zatreti. Porekó mi, da to bi odstranilo le zdravilo, ne pa bolezní; a če je bolezen neozdravljiva, udá se človek ter umrje, ko že mora umreti, brez tarnanja. To je pač velika dobrota za zdravnika.

O tem ravno sem premišljeval, ko me je sredi ulice poklical glas, glas Suzanin. Peljala se je na dvokolesniku, katerega je Marta vodila. Konj je varno stopal in Marta je bila toli previdna, da je vajete bolj rabila nego bič. A na oglu ulice Taitbout in ulice Helderjeve ali temveč (motim se) na oglu sedme in osme ulice je strahovit tlak iz drobnega kamenja, ki ga je najbrže kak sebičen živinozdravnik

napravil; kajti že deset let sem ne mine dan, da bi tu kak konj ne padel. Usoda Martinemu konju je bila določena; blizu mene je uboga žival kar padla na kolena; Marto je zagnalo prek konjeve glave, Suzana pa je pala v moje naročje, potlačila me k tlam ter se z menoj valila prek ulice. Razsrjen in ves prašen sem ustal; Suzana je bila na obrazu opraskana, Marta pa je krvavela.

Ali si ranjena, Marta? vskliknil sem.

Nesem, gospodine, to pač nič ni, rekla je; desnica Večnega me je varovala; le konec nosa je dobil svoj del.

Potem sva oba konja osnažila krvi ter sva ga zopet spravila na noge.

Ko je konj bil znova uprežen, vzkliknil sem: Za Boga! res sramota je, da občinsko upravnništvo že deset let trpi toli nevarno jamo (casse cou) pred mojo hišo v najbolj živahni mestni ulici. In ves razkačen tekem nazaj v urednišče časopisa.

Doktor, kaj pa imate? rekel je Humbug zmiraj smijaje se; ali ste že začeli volilno borbo s Foxom? Soditi po vašej sukni, imeli ga pač niste pod seboj.

Kar imam, rekel sem, je to, da je nesramno, da že deset let pusté tlak v takem stanji; da je

zemlje in posamične kosove prodajati od zemljišča! Nazadnje se še celo prigodi, da posestnik podere hišo, prst z njiv proda sosedom in opustošen svet pa za malo goldinarjev pride v roke upniku.

Potrebe so se našemu kmetu od leta 1848 zelo pomnožile, kar je v zvezi z napredkom kulture. Kmetu treba več za obleko, šola se je podražila, poleg tega ima pa še drugih potreb, hoče čitati kak časopis, z jedno besedo na vse strani več troškov kakor poprej, ki se vsi morajo pokriti. Kje pa hoče za to dobiti denarjev, ko se dohodki neso v tej meri povečali, ampak so se še pomanjšali, kar najbolj vidimo pri ceni žita. Leta 1879 bila je pšenica po 13 gld. 50 kr., danes je pa njena cena na Dunajski žitni borzi po 8 gold. 15 kr. Zlata renta bila je pa leta 1879 le po 81-35 gld. danes je pa, če se ne motim, po 108 gld. To je zopet slabo za kmeta, po jedne strani je ves denar naložen v državnih papirjih, po drugi so pa obresti tako nizke, da silno pritiskajo na kmetijske pridelke. Ako je pšenica po 8 gld. 15 kr. ali 8 gld. 20 kr. in drugi kmetijski pridelki ravno tako po ceni, potem kmet res več shajati ne more in ni mu moči dobiti denarja za davke in domače potrebe.

O tem bi lahko govoril še več ur, ker pa že manjka časa, nečem te stvari dalje razmotrovati, na kratko še hočem pregovoriti o delovanju poljedelskega ministerstva. Gospod poslanec vitez Streeruvitz je posebno naglašal, da mu je poljedelski minister zato posebno simpatičen, ker je voljen v nemškem okraji, kakor da bi že to zadostovalo za poljedelskega ministra, če bi prav ne imel nikakih drugih zmožnostij. Jaz se moram le pohvalno izreči o poljedelskem ministru, ker se je vedno oziral na opravičene prošnje, pri vsem tem me pa prav nič ne moti to, da je voljen v nemškem okraji, kajti narodna strast me še ni tako zaslepila, da bi kaj samo zato ne hvalil, ker je storil minister, katerega so Nemci volili.

Ravno nasprotno, zgodilo se je mnogo dobrega, odkar je sedanji poljedelski minister prevzel ministerstvo, lahko bi navel več slučajev, kako rad je prihitel na pomoč, kadar je bilo treba podpirati kako kmetijsko zadevo.

Obžalovati pa moram, da kmetijske družbe semtertja podpora, katera se njim je podelila, jednostransko obračajo. Tu mislim posebno štirsko kmetijsko družbo, ki dobiva vsako leto več tisoč goldinarjev podpore, tisto pa tako deli, da južni Štirci prav malo dobimo. (Čujte! na desnici.) Ta družba se tudi sicer vede kakor kako politično narodno društvo, kajti na prošnje od slovenske strani se ne ozira. (Čujte! na desnici.) Še nedavno so se prigodili trije taki slučaji.

V treh najznatnejših trgih Spodnjega Štirskega želeli so člani osnovati svoje podružnice in ločiti se od sosednjih podružnic vsled čisto drugačnih razmer, ki se tam nahajajo. Tako je bilo v Žavci, kjer se prideluje hmelj, pri Celjski podružnici so pa meščani družbini udje. Žavčani so prosili za ustanovitev lastne podružnice, in štirski kmetijska družba je to prošnjo odbila, in to najbrž zaradi tega, ker so v Žavci sami Slovenci. Ravno tako se je zgodilo v Šent Juriji in Šmariji. V Sevnici, kjer so sami Slovenci, in je toraj tudi odbor iz Slovencev sestavljen, je pa mala peščica udov začutila potrebo od-

borniki postati, in da bode to mogoče, poprosila za ustanovitev lastne podružnice, kar se jim je takoj dovolilo. To so sicer malenkosti, ki se pa za kmetijsko družbo ne spodobijo ter se morajo grajati; kajti ta je za vso deželo, za obe narodnosti brez razločka, bodi Slovenec ali Nemec. Zato je želeli, da gospod poljedelski minister v bodoče zakaže štirski kmetijski družbi enakomerno podporo deliti po vsej deželi, da spodnještirskim kmetijskim društvom ne bode treba njega ekselence nadlegovati s prošnjami za posebno podporo. Ob enem mi velevala dolžnost, zahvaliti se njega ekselenci, da je naklonil podporo cesarjevič Rudolfovmu sadjarskemu društvu. Nadejam se je tudi letos. Pa tudi na to naj gleda, da Spodnje Štirsko dobi svojega potovalnega učitelja, ki bode tudi zmožen slovenščine.

Na Spodnjem Štirskem biva zdržema nad 400.000 Slovencev, ki se žele poučiti po potovalnih učiteljih. Meščani in tržani so zmožni nemščine in tedaj razumejo potovalnega učitelja, kmetom pa mora predavanje kak tolmač razlagati. Kaka so taka tolmačenja predmetov, kakor so poljedelstvo, sadjarstvo, živinarstvo itd., če jih tolmač sam prav dobro ne razume, si lahko mislimo. Prav iz srca bi bilo želeli, da bi se nam dali potovalni učitelji za sadjarstvo, kmetijstvo in živinarstvo.

Društva ali podružnice so si že včasih potovalnega učitelja s Kranjskega naročila in ga plačala, da so ga kmetje mogli poslušati v njim razumljivem jeziku. Opozarjam tedaj njega ekselenco na to pomanjkljivost. Nazadnje moram izreči, da se popolnem strinjam z večino visoke zbornice, izreka joč priznanje in zahvalo poljedelskemu ministerstvu za njegovo plodovito delovanje, kakeršno še tudi nadalje pričakujem. (Dobro! dobro! na desnici).

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 31. marca.

Poljaki neso nič kaj zadovoljni, da državni zbor v tem zasedanju ni rešil predloge o regulaciji galiških rek. Vladni listi jih tolažijo, da se bode po upravnem potu najpotrebnejše storilo za uravnavo teh vod. To pa nikakor ni Poljakov zadovoljilo in njih listi jako ostro pišejo proti vladi. Tako je „Gazeta Narodowa“ razpravljala to v nedeljo v članku z naslovom „Polityka niemocy“, kateri je pa bil konfiskovan. — Volitve za državni zbor bodo v juniji, a volilne agitacije se že pričenjajo po raznih kronovinah. Levičarji bodo si svoje postopanje pri debati o Severni železnici dobro izkoristili. Vlada si pa že prizadeva s kompromisi spraviti kolikor je moč zmernih elementov v zbornico. Govori se že o kompromisu v českem in moravskem veleposestvu. Na Moravskem se posebno deželni glavar grof Vetter trudi, da bi se sklenil kompromis mej konservativnimi in liberalnimi veleposestniki, pri tem bi se pa za kandidate postavili le zmerni možje obeh strank. Grof Belcredi, vitez Chlumecky in baron Eichhof bi se izključili od kandidature v veleposestvu. Mi mislimo, da se ta kompromis, katerega namen bi bil vodji obeh strank, grofa Belcredija in viteza Chlumeckega izriniti iz parlamenta, ne bode posrečil, niti konservativci niti liberalci mu ne morejo pritrditi. Ker pa vlada gotovo pospešuje to kompromisno politiko, je nam to jasen dokaz, da se ona nikakor še ne misli popolnem okleniti desnice, a hoče še vedno omahovati sedaj na levo sedaj na desno. Tako vladanje ni baš

neprijetno, ker nobenej stranki ni treba želj izpolniti. Včasih res v kakej stvari nema uspeha, pa to se že prenese. V českem nečujkomisnem veleposestvu pa imajo Čehi v treh volilnih okrajih po novem volilnem redu zagotovljeno večino, v enem pa Nemci. Samo v enem okraji je izid negotov in tu je polje za kompromisno politiko.

Vsled pritožbe nekega českega odvetnika, ki je dobil na česko ulogo nemško rešitev, sklenila je moravska odvetniška zbornica, da je njen uradni jezik nemški. Zopet dokaz, kako razumejo Nemci narodno enakopravnost.

Hrvatski sabor se snide še le 18. aprila. Poprej ne more začeti zborovati zaradi debate o reformi gospodske zbornice v ogerskem državnem zboru.

Vnanje države.

Ruski poslanik v Berlinu, knez Orlov, umrl je predčera v Fontaineblau-u. Bil je že precej časa na odpustu zaradi bolezni. Pokojnik je sprva bil v vojaški službi, pozneje je pa prestopil v diplomatsko. Bil je dalj časa tudi poslanik v Parizu. Posebno bil je Orlov prijazen Nemčiji, njemu se je mnogo zahvaliti, da se je zopet ustanovilo rusko-nemško prijateljstvo. Prizadeval se je vedno ohraniti mir. Sedaj, ko njega ni več, se bode tudi rusko-nemško prijateljstvo najbrž malo ohladilo. Že poslednji čas, ko je on belehal, so se kazali simptomi, da prijateljstvo mej Rusijo in Nemčijo pojema. Rodovina Orlov je dobro znana v Rusiji, nekaj mož tega imena pridobilo si je slavno ime v ruskeje zgodovini.

Bolgarski vojni minister, ki je Rus po rodu, povabljen je bil v Petrograd, da tam o bolgarskih zadevah poroča. Ravno tako pričakujejo tja, kakor nek francoski list poroča, bolgarskega ministra notranjih zadev in Trnovskega arhimandrita. Temu potovanju bolgarskih veljakov v Petrograd pripisuje se velik političen pomen. Govori se, da Rusi neso zadovoljni z bolgarskim knezom, ker vedno omahuje mej rusko in zapadno politiko.

Italijanski minister unanijh zadev, Mancini, obrnil se je brzojavno do vlastij, bi jim li bilo ugodno, da se zdravstvena konferenca snide v Rimu?

Povodom Bismarckove sedemdesetletnice bode veliko slavje po vsej Nemčiji. Vsi ministerski predsedniki posamičnih nemških držav snidejo se v Berlinu, da častitajo Bismarcku. Tri fakultete, pravoznanska v Erlangenu in Göttingenu in državnoznanstva v Tübingenu imenovale ga bode častnim doktorjem. Dosedaj je bil Bismarck samo časten doktor modroslovja vseučilišča v Halle. Berolinski magistrat mu bode izročil častitko kot svojemu častnemu meščanu. — Kakor se govori, bode princ Ludovik Battenberg, starši sin princa Aleksandra Hessenskega postal brunšviški vojvoda. Princ Aleksander je strije pokojnega vojvode brunšviškega. Na kandidaturu vojvode Cumberlandskega baje ne mislijo več.

Še sedaj ni gotovo, ali se začne angleško-ruska vojna, ali se pa vse še mirno poravnje. Poročila o tem, prihajajo iz Londona, si zelo nasprotujejo. Ruski listi pa mislijo, da do vojne ne bode prišlo, ker Angleži se bodo še dobro premislili predno začno vojevanje, kajti Rusi neso Sudanci, ampak izurjeni vojaki.

Novejši dogodki na francosko-kitajskem bojišči so jako neugodni za Francoze. Delo več mesecev je na mah bilo uničeno. Zgubili so več krajev, ki so jih bili s težavo priborili. Najžalostnejše je, da se je pokazalo, da Francozi prav nič neso poučeni, kako silne so čete, s katerimi se jim je vojevati. Treba bode zopet odposlati močna podkrepjenja v Azijo. A pot iz Francije v Tonking je dolg, tačas se tam lahko še marsikaj zgodi! Vspehi bode Kitajcem dali še večji pogum. Vsi francoski listi so v tem jedini, da morajo vse sile napeti, da premagajo Kitajce. Govori se, da bi bilo dobro iti

padel moj konj da se je moja hči ranila v obrazu, kuharica pa se je skoro ubila. Razjarjen sem, hočem se pritožiti, zahtevam pravico. Mi smo v Parizu v Ameriki, našel jo bodem. Javno naznanilo bode vse spravilo na mojo stran. Dajte mi pero in črnilo, da vam napišem prav oster list, kjer bom upravo prav po zaslugi obravnaval.

Tu imate, česar poželite, rekel je Humbug; in vrh tega še ta dolar.

Dolar? Zakaj?

Mi plačamo jeden dolar vsakemu, ki nam prinese kako zmes ali malo domačo vest. Doktor, ne vedite se, kakor kmetška nevesta; vzemite ga, ter ga z dnevom in letnico denite v okvir. Vedno bode vas spominjal, da novinarstvo je glas vseh ljudij in da ste vi izpoznali to imenitno resnico oni dan, ko vas je zadela nesreča.

Humbug, odvrnil sem, te besede, katere ste vi z navadno svojo lagotjo izrekli, imajo pač več veljave, kot vi mislite; jaz jih nikdar ne bodem pozabil. In ko bom zjutraj čital svoj časopis, spominjala me bode vsaka pritožba na nesrečo, katera drugi dan lahko mene zadene, nesrečo, katerej lahko

v okom pridem ali jo odstranim, če se pridružim javnemu glasu občinstva.

Dobro, doktor, vi ste res velik modrijan. Oči se vam odpirajo in vi kličete: et lux facta est. Nič ne dé. Kmalu bode razumeli in priznali še drugo, nič menj imenitno resnico: da namreč tiskovna svoboda hasne le poštenim ljudem. In to nas dovolj uči, kdo so nje sovražniki.

Dvanajsto poglavje.

Kandidatura v Ameriki.

Vsi ti razgovori se me zmešali. Gotovo, slabosti jaz nesem imel, da bi zatajil politično prepričanje, katero so mi že učitelji moje mladosti vcepili; meni se gnjusijo vsi odpadniki (renegatje). Kadar je človek rojen v zmotnjavi in vest zahteva, da jej se odpove, nasproti pa zahteva čast, da ostane v zmotnjavi; in vsak Francoz bode pač le čast poslušal. Rajši bi se bil dal razsekati na drobne kosce, kot da bi bil očitno priznal, da ti Yankeei ne mislijo toli krivo. A v globočini srca sem čutil izgubo svoje nedolžnosti; poslužil sem se bil novinarstva ter nesem več imel celo toli moči, da bi se bil tega sramoval. Nezadovoljen sam s seboj, sem

nemirno zadremal; ko sem se prebudil, bila je temna noč. Zvijski nauki (sofizmi) Truthovi in Humbugovi so mi kot puščice presunile dušo; tu v postelji sem zaman iskal odgovorov, kar sem v temi in tihoti na ulici zaslišal glas, ki je mene klical. Bil je to glas moje hčere; oče se o tem nikedar ne moti.

Obleči hišno suknjo in k oknu teči, bilo je storjeno v trenutku. Stegnil sem se ven, da bi pogledal tja doli v temoto. Kar z glavo butim v neznano mi oviro. Zapokalo je in h kratu me je slepilo blišče solnce in veseli klici so pozdravljali mojo prikazen. Ulica je bila polna ljudij, velikansk nabitek je pokrival vso mojo hišo in moja glava, obdana z velikanskim O, bila je vsem mimogredočim kaj smešen prizor.

Očka, stojte pri miru, rekla je Suzana, ko je radostna poskakovala ter ploskala; tako bo pač ves Pariz čital nabitek. — Green for ever,*) ponavljali so Yankeei mimo tekoč. A very god trick, pristavljali so ter smijoč se kazali svoje velike zobe.

Naglo sem se oblekel ter tekkel na ulico. Pariz je bil le neskončen nabitek. Kandidatje vseh boj:

*) Živio, Green! — Dobro srečo!

naravnost na Peking. Pa to je lahko rečeno, pa težje storjeno. Da naposled zmagajo Francozi, tudi še sedaj ni dvojiti, a stalo jih bode še mnogo truda krvi in denarjev. V Tonking se misli odposlati 45.000 mož podkrepitveno.

Predsednik severnoameriških držav objavil je prošnjo za razne službe, da ne misli odstavljati uradnikov, kateri niso zanemarjali svojih dolžnosti, četudi so se bavili s politiko, dokler jim ne poteče pogodena doba. Tudi se ne bode odstranil noben konzul v inozemstvu brez uzroka. Tako postopanje odobrava narod, one pa to jako jezi, ki so se nadejali pod novim predsedništvom dobiti takoj kake mastne službe.

Dopisi.

Iz Gorice 30. marca. [Izv. dop.] Včeraj 29. t. m. navstal je v naši veliki cerkvi najedenkrat strašansko strah, da je vse proti vratom drlo. Popoldne pred litanijami bila je namreč procesija s sv. Telesom po cerkvi, katere se je udeležil tudi milostljivi knez nadškof Zorn, monsignor Mercina nosil je monštranco. Ko se je pomikala procesija na desni strani cerkovnega osredja proti glavnemu altarju, začel je mahati neki posestnik iz Ločnika — najbrže besen — z rokami okoli sebe in teptati z nogami, da so blizu njega stoječi začeli upiti „fu-ora“, (= ven ž njim), kar je ljudstvo najbrže krivo razumelo, misleč, da je nastal požar in da so oni klicali „fuoro“. Na to navstal je nepopisljiv strah v cerkvi, vse je začelo vreti proti vratom, nekoliko teologov, ki so previdni hitro sveče ugasili, je preplašeno ljudstvo v gneči na tla vrglo, isto tako je — tako se čuje — milostljivi knez nadškof padel, dočim se je gospod m. Mercina z monštranco naglo podal v zakristijo, ne da se bila mu kaka neizgovorna prijetila. Knezo-vladika ni poškodovan, isto tako ne označeni bogoslovci, toda v gneči je bilo mnogo ranjenih, nekatere gospe so pale v omedlevico. Da si so duhovniki s kora ljudstvo tolažili ter mu pravili, da nič ni, da ni nevarnosti, ni bilo mogoče prestrašenega ljudstva utolažiti, ki je pri izhodu vsled velike gneče celo vrata polomilo.

Priprave za besedo v Prvaški Čitalnici, ko se izroči g. S. Gregorčiču diploma častnega občinarja, so velike, nadajati se je krasne veselice po teh pripravah sodeč. Program se že tiska in se bo takoj razpošiljal.

Iz Kamnegorice 30. marca. (Blagoslovljenje šolske zastave.) Gospa Adelajda Tomanova, poznata dobrotnica naše občine, podarila je prekrasno zastavo tukajšnji šolski mladini. Zastava je jako umetno in dragoceno delo, na Dunaji naročeno, in posebno obilo z zlatom vezana. Jako dobro pristojajo ji trakovi v narodnih barvah z napisom namena in imenom preblagorodne dariteljice. Slavnost vršila se je 26. marca v farni cerkvi. Po dotičnih cerkvenih obredih govoril je naš prečastiti gospod župnik Lovro Bernik šolski mladini pomenljiv govor, in potem se je vršila sveta maša, pri kateri se je h koncu cesarska pesem pela. Po sv. maši delile so se spominske podobice navzočnim gostom in šolski mladini. K tej slavnosti povabljeni bili so srenjski odborniki in zastopniki krajnega šolskega sveta, in so se podali po končani slavnosti v spremstvu šolske mladine v stanovanje

modri, rudeči, beli, rumeni, zeleni, rudečkasti so razkazovali po vseh zidovih svoje zasluge in odličnosti. Moja hiša je bila zeleni boji posvečena. Besede GREEN FOR EVER so se tam vlekli v tri črevlje dolgib, velikih pismenih; meni nasproti je tiskarna razobesila neizmerno tablo, na katerej sem čital sledeče:

Meščanje

prvega mesta na svetu!

Le bankirjev ne!

Le odvetnikov ne!

Le sleparjev ne!

Volite sina svoje delavnosti!

Blagosrčnega očeta!

Junaškega trgovca!

Dobrega očeta!

Sina Pariškega!

Volite poštenega in krepostnega Greena!!!

Ta demokratska burka je razveseljevala Suzano, poleg nje stal je g. Alfred Rose s častnim lekarjem in njegovimi ostalimi osmerimi sinovi. Henrik je plesal radosti kot otrok, katerega hrup razveseljuje. Meni samemu pa le malo dopadajo te pustne norčije (orgije) ljudske; sledeči izrek jih vse znači: Mnogo krika za nič.

(Dalje prih.)

preblagorodnega gospoda Antona Tomanova, cesarskega svetnika in trgovca v Trstu, ki pa sedaj za nekaj dni tu biva, da se mu zahvalijo namesto nje goveje gospej soprogi za prekrasni dar. Prav prijazno je gospod vsprejel deputacijo in se ji zahvalil za to ovacijo v imenu svoje gospe soproge. Obžalovati je le, da je ves čas, ko se je slavnost vršila, silno sneg naletaval, da menda v najhujši zimi ne tako, in veiko opoviral k vzvišanju slavnosti.

Iz Radeč pri Zidanem mostu 27. marca. [Izv. dop.] Dne 25. t. m. ob 1/2 3. uri popoldne imel je popotni učitelj g. Gustav Pirc pri nas svoje napovedano predavanje. Kljub slabemu vremenu sešlo se je v tukajšnji šoli nad 130 poslušalcev, mej njimi gostje iz bližnjega Hrastnika in iz sosedne Štajerske. Tudi lepi spol bil je zastopan. Tukajšnji gozdar g. M. Scheyer predstavi zbranemu občinstvu g. tajnika, oziroma potovalnega učitelja, slednji pa je potem začel nam predavati o trtni uši, kako se plodi, kje se zaplodi in o učinku zaploditve, o znamenjih, po katerih se ta škodljivka spozna ter svoje predavanje pojasnjeval s podobami na tabli. Pravil nam je, da ni družega pravega pripomočka proti temu zlu, nego so ameriške trte. Vino ameriških trt je sicer kislo, a vendar boljše je nekaj, kakor nič. Potem govoril je o živinoreji ter gorko priporočal ta jako važni steber kmetijstvu. Naposled omenjal je tudi sadjarstvo, katerega naj bi se kmetovalci marljivo poprijeli, kar bi jim več dobička donášalo, nego kisli cviček. Zatorej naj se šolski vrti in sadjarske šole podpirajo, da se mnogo in lepega sadonosnega drevja vzgoji. Priporočal je osobito voščénke, katera jabolka so za kupčijo najboljša. Sadje bodi le jedne baže, ker tako ima prednost v kupčiji. Občinstvo je jako pozorno poslušalo in bilo prav hvačno za dobljeni jedrnat pouk.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je cerkvenemu upravnistvu v Potočah, v okrajih Postojnskem, za popravila pri cerkvi 500 gl.

— (Čudno.) Iz verodostojnega vira poroča se nam, da deželni uradniki še do današnjega dne niso dobili nikakega navodila zaradi slovenskega uradovanja, dasi je že preteklo pol leta, ko je deželni zbor kranjski sklenil slovensko uradovanje. Mislimo, da bi bil že skrajni čas, da se deželnega zbora ukrepi dejanski izvedo.

— (Velikonočne počitnice) na srednjih šolah Ljubljanskih prično jutri in trajajo do uštetega torka po Veliki noči.

— („Ja Bauer, das ist was anderes!“) Pod naslovom „Redek slučaj“ priobčili smo zadnjič zanimljivo in poučno povest, kako in zakaj je bil naš urednik obsojen, pozneje pa še g. I. K., ker ni zaplenjene številke „Slovenskega Naroda“ takoj izročil policijskemu slugi. Postava baje zahteva, da se mora zaplenjen časnik takoj dati iz rok in postaviti treba spoštovati. To smo mi vsekdar poudarjali. Zatorej nam nikakor ne gre v glavo, kar smo čuli od popolnem verodostojnih prih. Ko je bil namreč „Sl. Narod“ zadnjič zopet konfiskovan, pride policijski sluga v kavarno Marzolini ponj. Nesrečni list ležal je na mizi, pri kateri je sedel dr. Kovač. Ko policijski sluga slednjega zagleda, pred njim pa konfiskovani list, reče z vso prijaznostjo, kolikor je premore njegova duša: „Herr Doktor benn sie lesen bollen, berd i schon borten!“ Iz te kratke, a istinite pravljice je torej jasno, kakor beli dan, da imajo policijski slugi dvojno merilo. Jedno za narodnjake, drugo za ljudi dr. Kovačeve bire. V Auerjevi pivnici, kjer se je vršil dogodek z narodnjaki, ni imel Rupnik niti trohice časa, v omenjeni kavarni pa je dra. Kovača policijski sluga kar naravnost nagovarjal, naj čita konfiskovani list. Take so naše razmere?

— (Gimnazija v Pazinu.) Ni dolgo še temu, ko je naučni minister Conrad slovenskim poslancem bil obljubil slovenske paralelke v Celji in Gorici in hrvatsko gimnazijo v Pazinu. Mi o tem nismo pisali, ker se nam je zdelo, da Conradove besede neso resne in da se mora njegovim obljubam ravno tako na zobe gledati, kakor konju na somnji. Glede paralelek v Celji in v Gorici nam je še čakati, glede hrvatske gimnazije v Pazinu pa že danes lahko trdimo, da je ne bode, da Pazin v kratkem sploh gimnazije imel ne bode, ker se bode premestila v Pulj. Pred nekoliko dnevi imel je mestni zastop Puljski sejo, v katerej se je sklenilo, da bode mesto dalo 20.000 gold. za gimnazijo z nemškim

učnim jezikom, ki se bode v Pulji otvorila. Na tej gimnaziji poučevala se bode italijanshina kot obligaten predmet, na hrvaščino se niti mislilo ne bode. Gotovega sklepa še ni, da se gimnazija Pazinska prestavi v Pulj, a ko bode skleneno, da se otvori gimnazija v Pulji, potem je več nego naravno, da bode prestala gimnazija v Pazinu, in to zaradi pomanjkanja dijakov. Saj je znano, da bi radi vse manjše gimnazije odpravili in da celo dobro obiskovane gimnazije v Kranji ne gledajo baš laskavo. Pomisliti je pa še, da se za Pulj zelo zanimajo odločilni krogi in da bode napominani sklep Puljskega mestnega starešinstva jako ugoden povod, dovoliti gimnazijo v Pulji, potem pa zatvoriti gimnazijo v Pazinu. Obljuba gospoda ministra Conrada se bode torej uresničila tako, da bomo imeli v Pulji nemško gimnazijo, v Pazinu pa nič.

— (Grozni trenotki.) O dogodku v stolni cerkvi v Gorici, o katerem poroča naš navadni dopisnik, piše nam očitno: Včeraj zvečer, okoli polušeste ure bi se bile mej procesijo s sv. R. Telesom v tukajšnji stolni cerkvi zgodile kmalu grozne nesreče, kakor lansko leto v Varšavi. Ko je šla procesija od velikega oltarja po sredi cerkve proti velikim vratom in potem ob ženski strani po kapelah zopet po cerkvi gori, šumelo je že precej zelo na galerijah ali stranskih korih. Kaj da je, se pa vender ni vedelo. Ko je pa prišla procesija izpod stranskega kora pred prezbiterij, in se zavila že na moško stran, kar na jedenkrat so začeli ljudje pri vseh vratih vreti iz cerkve, najbolj pa pri (onih) stranskih, katere drže tudi v zakristijo; bogoslovce neseče „nebo“ so podrli na tla, ravno tako tudi nadškofa; sedaj je navstala še mej duhovščino občna zmešnjava. Nekateri so vzdigovali nadškofa, drug neso vedeli, kaj bi počeli, nihče ni vedel, kaj je; u goreče sveče, katere so nosili, so hitro pogasili, da ne bi navstal ogenj. Nadškofa so po dolgem trudi srečno spravili po konci in ga odveli v zakristijo; ljudje pa so drli ne samo skozi vrata na prosto, ampak tudi skozi prezbiterij zadi za oltar in v zakristijo, meneč, da je tam kak izhod. V zakristiji je bila največja zmešnjava, vse polno ljudstva, ravno tako je tudi v prezbiteriji bilo vse polno, posebno gospe, katere so se malo pomirile. Mnogim je pa prišlo slabo, da so jih morali v zakristiji močiti in peljati jih na čisti zrak. Najbolj čudno je bilo pa to, da je celebrant, gospod stolni dekan, že siv starček, skozi največjo gnečo srečno preril s sv. R. Telesom v rokah pred veliki oltar in tam potem molče čakal, da so drugi čez dolgo, ko se je hrup malo polegel, prišli za njim. Kaj pa je bilo vzrok vsemu temu? Govori se mnogo, ve se pa malo gotovega. Pravijo, da so slišali na stranskih korih glas „ogelj“, drugod zopet „bombe“. V sredi cerkve je menda nekdo kričal: „nikar ne hodite iz cerkve, zunaj je nevarnost“. Pravijo tudi, da so od zunaj kamenje metali v cerkev in v okna na stranske kore, in da so si ljudje zunaj z rokami ušesa mašili. V zakristiji so jednega človeka prijeli; vodja veterancev se je izrazil: „Das ist ein Bubenstück, das ist gemacht worden.“ To je gotovo, da je to delo Irredente; vsi to pravijo. Zvedelo se bode morebiti kaj ali nič, če bo redarstvo to reč začelo preiskavati, če ne bodo zopet vse pomečkali, kakor je že tukaj navada. Daleč smo že prišli, da sedaj še cerkev ni mirna pred Irredento! Kdor seje veter, žel bo vihar!

— („Zadruga“) izšla je 3. letošnja številka. Vsebina: Kako dolgo ostanejo hranilne uloge pri posojilnicah? — Obrestna mera naših hipotekarnih dolgov. — Hranilne uloge posojilnic. — Redne amortizacije. — Razne stvari.

— (Malborgheto.) Objavili smo pred par dnevi, da so na Dunaji zaprli stotnika v generalnem štabu barona Potiera des Echelles, ker je izdal načrte neke južno-zapadne avstrijske trdnjave. Danes nam je dostaviti, da so bili to načrti trdnjave Malborjet, blizu italijanske meje. Od Malborjeta je po pontebški železnici jedva pol ure do meje. Kdor se je po tej progi vozil, spominja se gotovo trdnjav na skalnatih vrhuncih na desni strani, ki neso videti posebno grozne. A prava utrjenja skrita so v gozdih in za pečinami in tu sem prodirajočega sovražnika čaka past za pastjo. Trdnjava v Malborjetu, ki zapira vso dolino, pripada najumetnejšim zgradbam te vrste. Zadnja popravila in razširjenja dovršila so se stoprav pred poldrugim letom. V Malborjetu postavili so prvi vrteči se oklepni fort v Avstriji. Malborjet je jako važna utrdba, kajti ko bi sovražnik vzel to trdnjavo in ono pri Trbiži, odprt

bi mu bil pot v Beljak in naprej v srce Avstrije. Govori se, da je baron Potier italijanski vladi izdal tudi načrte južno-tirolskih trdnjav. Ako je to res, potem je jasno, koliko se je zanašati na Italijo in česa se nam je nadejati od nemirnega in kovarskega soseda.

— (Sreča v nezgodi.) Pri vlakcu, ki je pred nekoliko dnevi na Rudolfovih železnici vozil iz Podnarta v Kranj, pobil se je bil stroj, oziroma jedno kolo. Strojvodja si ni upal vlaka ustaviti, ker je bil drugi vlak za njim in vozil je samo s petimi kolesi ter srečno dotiral vlak na kolodvor v Kranj. Ker strojvodja ni pravilno ravnal in bi bil moral vlak takoj ustaviti, ko je zapazil, da se je kaj potrolo, bil je strogo kaznovan.

— (Trapisti,) ki so bili kupili graščino Zavrh na Dolenjskem, preselili se bodo zaradi navskrižnostij s prejšnjim posestnikom Latinovičem v Landspreis, katero graščino so od dra. Wurzbacha vzeli v zakup.

— (Posojilnica v Celji) sklenila je v seji dne 9. t. m. redno amortizacijo, to pa tako: Vsak dolжник mora pri vsakem poluletnem uplačevanju obrestij plačati tudi na račun glavnice najmanj 5%, tako da se posojilo povrne najpozneje v 10 letih. Ako je pa posojilo uknjiženo na prvem mestu, zadostuje, da se plačuje 2% na račun glavnice.

— (Razpisano) je mesto okrajnega tajnika pri političnih oblastvih na Štajerskem. Znanje slovenščine se ne zahteva. Prednost imajo v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872 bivši podčastniki. Prošnje do 26. aprila t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 31. marca. Posestnik menjarne Hofmeister, potem Moritz in Herman Reich ponoverili so strankam izročene vsote. Vse tri so zaprli.

Pariz 31. marca. Časniki menijo, da prememba kabineta ne bode uplivala na mejnarodne odnose. Grevy ponudil je Freycinetu predsedstvo. Slednji hoče 24 ur pomisleka. 8000 mož odločenih je v Tonking na pomoč.

Pariz 30. marca. V zbornici zahteva ministri predsednik 200 milijonov kredita za vojno v Kitaji in predlaga, naj se glasovanje o kreditu loči od glasovanja o ministerskem vprašanju. Clemenceau hoče vlado interpelovati, odobrava kredit, zahteva pa, da ministerstvo odstopi. Predlog Ferry-jev zavrže se s 308 proti 161 glasom, odobri pa prednost za interpelacijo Clemenceau-jevo. Ferry izjavi na to, da ministerstvo odstopi. Laiants in Delafosse s skrajne desnice zahtevata, da se proti ministerstvu prične obtožba.

Pariz 30. marca. Zbornica zavrгла je s 304 proti 161 glasom nujnost Delafosse-ovega predloga. Govori se, da bode Freycinet sestavil novi kabinet, v kateri bi ustopil Campeon. Po seji volila se je kreditna komisija, katere člani so vsi za kredit, a s pridržkom, da novi kabinet dá potrebna pojasnila. Po zborničnej seji posvetoval se je Grevy z zborničnim predsednikom o položaju.

Pariz 30. marca zvečer. Vznemirjenje pomnožilo se je od včeraj; del posadke je v vojašnicah pripravljene. Vse mirno; a v predmestjih delé se mej narod pozivi, naj bi danes šli pred parlament. — General Negrier bojeval se je v 26. in 27. dan t. m. proti mnogobrojnim četam Kitajcev. Ko se je umikal, skušali so Kitajci napasti ga od strani. Pri tem zgubil je 1800 mož, bagažo in večino artilerije.

Razne vesti.

* (Metodijevo slavlje v Rusiji.) Na carjev ukaz sklenila je sveta sinoda: V bodoče praznoval se bode v spomin sv. Cirila in Metodija v 11. dan maja kot „srednji“ praznik in se tako tudi zaznamuje v koledarji. Smrtni dan sv. Metodija 6. april mora se v koledarji zaznamovati. V 6. dan aprila in 14. dan februarja (smrtni dan sv. Cirila) opravljali se bodo odsluj v vseh pravoslavniških cerkvah žalni obredi in v vseh cerkvenih molitvah imata se za sv. Nikolajem uvrstiti imeni slovanskih blagovestnikov.

* (Kneginja Dolgoruki), udova po caru Aleksandru III. kupila je graščino pri Tridentu, na katerej bode vsako leto nekoliko časa bivala. Graščina se že pripravlja za visoko gospo, ki bode koncem poletja s svojo obitelji prišla tjakaj.

* (Potresi.) V Atenah čutili so 23. marca t. l. ob jedne uri zjutraj močan potres. S Krete se pa poročajo, da se je v okolici gore Ide zemlja pogreznila, v nekaterih krajih celo za 1 meter globoko. V Malagi, Granadi in Antekveri na Španjskem imeli so tudi 25. marca zopet potres, kateri vender ni napravil nikake škode.

Vznemirjajoča bolezen, za katero bolehajo mnogobrojni ljudje.

Bolezen se začne z nezadovoljstvom, ki se kaže v želodcu, pa se razširi po vsem životu, ako se zane-mari, loti se obisti, jeter in prsnih slinavk, celo zlezne sisteme, tako da zadeti le žalostno životari, dokler ga smrt ne odreši trpljenja. Bolezen se pogostem zamenja s družimi boleznimi, ako si bode pa bralec stavil sledeča vprašanja, bode lahko takoj spoznal, če boleha za tako boleznijo: Ali čutim po jedi težave, bolečine in teško sapo? Ali me obhaja neka omotica, težeče čuvstvo, katero spremlja zasp-anost? Ali so oči rumenkaste? Ali se nabira zju-traj na nebesu in na zobeh debel, masten slez, ka-teri je v zvezi s slabim okusom v ustih? Ali je jezik bel? Ali je desna stran napeta, kakor bi jetra otekala? Ali se mi zapira? Ali se mi vrta v glavi, kadar vstanem? Ali je odločba obisti redki in temne barve in če se na dnu vsede gošča, ako nekaj časa stoji? Ali vre jed v želodcu kmalu, ko se je zaužila, in nastaja napihovanje in pogosto vzdigovanje? Ali srce pogostem hudo tolče? Ti različni simptomi se morda h kratu ne prikažejo, bolnik pa na njih za-poredoma bolehajo, kolikor bolj da napreduje strašna bolezen. Ako je bolezen že stara, nastopi suh kašelj, kateremu sledi kašelj z izmečki. Ako je bolezen že dalje napredovala, zadobi koža umazano, rujavo barvo, noge in roke pa pokriva mrzel, masten pot. Ko že obisti in jetra huje bolehajo, začne se rev-matične bolečine, pri katerih navadno zdravljenje nič ne pomaga. Ta bolezen navstane iz neprebav-ljivosti ali dyspepsije, katera se lahko odpravi, ako se vzame malo dozo pripravnega zdravila. Zato je velevažno, da se ta bolezen koj z začetka prav zdravi, kajti tedaj zadostuje malo zdravila; ako se je pa že bolezen bolj ukoreninila, mora se pravo zdravlilo tako dolgo rabiti, da se poslednji sledovi bolezni odpravijo, slast do jedi povrne in prebavljivi organi popolnem odzdravé. Najgotovše in najboljši sred-stvo proti tej bolezni je gotovo „Shäker-ekstrakt“, rastlinski preparat, ki se dobiva pri vseh spodaj pod-pisanih lekarnah. Ta ekstrakt prime bolezen pri ko-renini ter je radikalno odpravi. (144—2)

Osebe, kojim se zapira, trebajo „Seigel-ovih omehtilnih pil“ (Abführ-Pillen) v zvezi s „Shäker-ekstraktom“. Seigel-ove omehtilne pile odzdravijo zapetje, odpravijo mrzlico in prehlad, glavobolje in zlatenico. To so najprijavnejše, najpripravnejše in najdovršenejši pile, katere so se že kdaj napravile. Kdor jih je kdaj poskusil, bode jih gotovo dalje rabil. Vplivajo počasi in brez bolečin.

Cena 1 steklenici „Shäker-ekstraktu“ gld. 1.25, 1 škatljici „Seigel-ovim omehtilnim pilam“ 50 kr. Lastnik „Shäker-ekstrakta“ A. J. WHITE, Limited, 21 Farringdon Road, E. C. v Londonu.

Zastopnik in korespondent ter glavni razpošiljavec:

JANEZ HARNA, lekar „Pri zlatem levu“, Kremsier, Moravsko. Dobi se v sledečih lekarnah: **Ljubljana:** J. pl. Trnkóczy. **Idrija:** Wartó. **Metlika:** F. Wach. **Radovljica:** A. Roblek. **Novomesto:** D. Rizzoli. **Kam-nik:** Močnik. **Vipava:** Kordas. **Celovec:** P. Birnbacher. **J. Nussbaumer.** **Beljak:** Dr. Kumpf. **Breze:** Aichinger. **Hermagor:** J. Weth. **Trbiž:** J. Siegel. **Wolfsberg:** J. Huth. **Gradec:** F. Ks. Gschillay „pri sv. Ani“. **Maribor:** W. König, J. Noss. **Celje:** Kupfer-schmitt, Mareck. **Bruck na M.:** Langer. **Gleichen-berg:** Dr. Fürst. **Konjice:** Pospisil. **Kindberg:** Pez-ledrer. **Leibnitz:** Russheim. **Ljubno:** J. Pferschy. **Ptuj:** Behrbalk, Eliasch. **Rottenmann:** F. Illingov naslednik. **Stainz:** V. Timouschek. **Weitz:** C. Mally. **Trst:** J. Dr. Faraboschi „al Camello“. **Gorica:** D. Christofolletti. **Novigrad:** Gionović. **Sušak pri Reki:** Wertheimstein. **Spljet:** Tocigl. **Zader:** N. Androvič in skoraj v vseh lekarnah drugih mest v monarhiji.

Umrli so v Ljubljani:

26. marca: Frančiška Šonta, krojačeva hči, 4 mes., Rimska cesta št. 9, za oslovskim kašljem. — Jurij Lercher, bivši knjigotrožec, 74 let, Valvazorjev trg št. 2, za vnetico grla. — 27. marca: Marija Potočnik, mokarica, 70 let, Marija Terezija cesta št. 1, za otrpnenjem srca. — Jera Hribar, hišna posestnica, 53 let, za jetiko. — 28. marca: Janez Podkrajšek, mizar in hišni posest-nik, 40 let, Cerkevne ulice št. 19, za jetiko. — 29. marca: Julijana Zupančič, strojvodja hči, 1 1/2 mes., Poljske ulice št. 38, za oslabljenjem. — Albin Aleš-ovec, urednikov sin, 13 let, Kravja dolina št. 11, za bra-morico. — V deželnej bolnici: 26. marca: Magdalena Kobav, gostija, 52 let, za vnet-jem črev. — 27. marca: Fran Železnikar, delavec, 26 let, za vnet-jem reber. — Rafael Biloviz, delavčev sin, 2 dni, za oslab-ljenjem močij. — Tomaž Robida, gostac, 75 let, za starostjo. — Janez Škrjanec, čevljar, 24 let, za plućnico. — V vojaški bolnici: 26. marca: Miha Osolnik, nadesetnik, 29 let, za spi-denjem možganov.

Tuji:

30. marca.

Pri **Mallé:** Storch z Dunaja. — pl. Guttenberg iz Trsta. — Ernst, Glass, Richter z Dunaja. — Globočnik iz Zaticine.

Pri **avstrijskem cesarji:** Kolm z Dunaja. — Vogelnik iz Idrije.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
30. marca	7. zjutraj	733.55 mm.	5.4° C	sl. jz.	obl.	00.0 mm.
	9. pop.	733.93 mm.	14.2° C	sl. vzh.	d. jas.	
	2. zvečer	736.30 mm.	13.2° C	sl. szh.	d. jas.	

Srednja temperatura 11.6°, za 4.8° nad normalom.

Dunajska borza

dne 31. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82 gld. 10 kr.
Srebrna renta	82 „ 40 „
Zlata renta	108 „ 10 „
5% marčna renta	97 „ 50 „
Akcije narodne banke	859 „ — „
Kreditne akcije	297 „ 40 „
London	124 „ 30 „
Srebro	— „ — „
Napol	9 „ 81 1/2 „
C kr cekini	5 „ 81 „
Nemške marke	60 „ 70 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld 128 „ — „
Državne srečke iz l. 1864	100 gld 171 „ 25 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	106 „ 60 „
Ogrska zlata renta 6%	96 „ 55 „
papirna renta 5%	90 „ 70 „
5% štajerske zemljišče odvez oblig	104 „ — „
Dunava reg srečke 5%	100 gld 115 „ — „
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2%, zlati zast. listi	123 „ 50 „
Prior oblig. Elizabetine zapad. železnice	113 „ 75 „
Prior oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 „ 75 „
Kreditne srečke	100 gld 178 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 101 „ 25 „
Tramway-društ. velj 170 gld a v	215 „ 25 „

Svarilo!

Klatijo se po deželi po Kranjskem osebe, ki se brez pooblastila izdajajo za agente moje tvrde. Pred takimi se svari! S spoštovanjem

J. J. Naglas.

(180—1) izdelovalec pohišja v Ljubljani.

Vsprejme se takoj izpitan kurjač,

ki tudi ume oskrbovati parniški stroj. — Kaj več pove upravništvo tega lista. (179—1)

Popolnem zanesljivi, izprašani in skušeni strojevodja in kurilec,

kateri ima večletno prakso in zna tudi male poprave nare-diti, želi premeniti dosedanje službo. — Pisma se prosijo pod — d — d — 99 poste restante Leoben. (178)

Preselitev mesnice.

Usojam si mojim častitim kupovalcem in slavnemu občinstvu s tem uljudno naznaniti, da sem svojo mesnico od Sv. Petra mitnice preselil

v Zwayer-jevo hišo,

Rimska cesta št. 8, — Gradišče št. 16, in se priporočam za mnogobrojni obisk, zagotavljam, da bodem vsikdar služil z okusnim mesom pitavih volov.

(181) **Fran Dolenc, mesar.**

Prava marzeilska galerta

je najgotovše, najhitrejši in najcenejši sredstvo za čis-tenje in zboljšanje vina in jamči se za najboljši uspeh; dobiva se pri (30—23)

A. HARTMANN-u, v Ljubljani, Tavčarjeva palača.

Takoj delujoče.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTUM (brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pr-plešah, izpalih in ostivih lasih. Uspeh po večkratnem močnem utrenji zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. **Edvardu Mahr-u**; v Trstu **Peter Slovic**, via Sanità 13; v Gorici lekar **C. Cristofolletti**; v Reki lekar **C. Silhavy**; v Celji **Fd. Pellé**; v Ma-riboru **J. Martinz**; v Rovinji lekar **G. Tromba**.

Tam se tudi dobi:

Eau de Hébé, orientalsko lepotilno sredstvo, ki nar-ja nežnost, belino in obilnost telesa, odstranjuje pege in lase — cena 85 kr.

— Ni sleparija! —

(40—6)